

ตารางแสดงภาวะการผลิตและเศรษฐกิจของมันสำปะหลัง

ปี	พื้นที่ปลูก 1,000 ไร่	ผลผลิต 1,000 ตัน	ผลผลิตต่อไร่ ตัน	ปริมาณส่งออก ตัน	มูลค่าของการส่งออก ล้านบาท
2515	2,093	4,952	2.37	1,322,038	1,547
2516	2,674	6,416	2.40	1,836,453	2,537
2517	3,050	7,053	2.31	2,393,462	3,833
2518	3,715	8,110	2.18	2,384,039	4,595
2519	4,480	10,000	2.23	3,541,000	6,900

ที่มา กรมศุลกากร สถิติการเกษตรของประเทศไทย (ผลการสำรวจการเพาะปลูก)
สำหรับตัวเลขปี ๒๕๑๙ เป็นตัวเลขโดยประมาณ

วรรณุช บุญเชิด และ จินดา จันทร์อ่อน
กองพืชไร่, กรมวิชาการเกษตร

เรียบเรียงและให้ความเห็นเพิ่มเติม จากบทความของ NPK ในหนังสือพิมพ์

BANGKOK POST

๔. สถิติเกี่ยวกับอ้อย

ฤดูหีบ ๒๕๑๘-๒๕๑๙ มีอ้อยส่งเข้าโรงงาน ๑๙,๑๐๐,๓๘๓ ตัน ผลิตน้ำตาล
ทรายได้ ๑.๖๐๓ ล้านตัน (เฉลี่ย ๘๓.๙๗ กิโลกรัมต่ออ้อย ๑ ตัน) ผลิตกากน้ำตาลซึ่งเป็น
ผลผลิตพลอยได้ ๙๐๗,๕๕๑,๗๔๕ กิโลกรัม คิดเป็นตันละ ๔๗.๖๒ กิโลกรัมหรือประมาณ ๔%
โรงผลิตน้ำตาลมีอยู่ ๔๒ อยู่ในภาคกลางเสีย ๒๑ โรงงาน ภาคตะวันออก ๙ โรงงาน ภาค
เหนือ ๘ โรงงาน และภาคอีสาน ๔ โรงงาน

[362]

สำหรับผู้ผลิตกากน้ำตาลใน โลกตามปริมาณมากน้อยตามลำดับได้แก่ สหภาพโซเวียต อินเดีย บราซิล สหรัฐอเมริกา คิวบา เม็กซิโก ฝรั่งเศส ฟิลิปปีนส์ ไทย และเยอรมันตะวันตก กากน้ำตาล (molasses) เป็นของเหลวที่เหลือของผลึกน้ำตาล มีลักษณะข้นเหนียว สีน้ำตาลปนดำ และได้แยกออกจากผลึกน้ำตาลโดยกลวิธีเช่น แยกด้วยหม้อปั่น (centrifuge) ในขั้นสุดท้าย และไม่นำกลับไปผลิตน้ำตาลอีก โดยปกติมีน้ำตาลอยู่ประมาณร้อยละ ๔๔-๖๐% นอกนั้นเป็นน้ำและสารอื่น ๆ

กากน้ำตาลใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมปุ๋ย (มีไนโตรเจนประมาณ ๐.๘๖% ฟอสฟอรัส ๐.๑๘% โปแตสเซียม ๓.๐%) ในอุตสาหกรรมผลิตแอลกอฮอล์ พวกเหล้ารัม (Rum) แก๊สและสารเคมีที่ใช้เป็นตัวทำละลายหรือในวงการแพทย์ตลอดจนพลาสติก ในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ จุนกระทั่งผงชูรส (monosodium glutamate) เป็นต้น

กากน้ำตาลที่ผลิตได้ในประเทศไทย ส่งเป็นสินค้าออกเสียประมาณ ๖๕% ส่วนใหญ่ส่งไปญี่ปุ่นปริมาณเกินกว่าครึ่ง นอกนั้นก็เป็นเกาหลีใต้และไต้หวัน สำหรับการใช้ในประเทศเป็นพวกอุตสาหกรรมผลิตแอลกอฮอล์ประมาณ ๒๘% ในปี ๒๕๑๘ ใช้ในการผลิตแอลกอฮอล์ ๒๑๘,๔๐๐ ตัน ใช้ในการผลิตผงชูรสประมาณ ๒ หมื่นกว่าตัน นอกนั้นผสมอาหารสัตว์ โดยผสมกับมันสำปะหลังและขานอ้อยในปริมาณ ๕ หมื่นตัน ที่เหลือใช้ในอุตสาหกรรมผลิตน้ำส้มสายชู ผลิตซีอิ๊วและซีอิ๊วปรุงรสต่าง ๆ

ในปี ๒๕๒๐ โรงงานต้มกลั่นสุราประสบปัญหาเกี่ยวกับการประมูลค่าธรรมเนียมพิเศษซึ่งอาจทำให้การผลิตสุราลดลง ส่วนโรงงานผลิตแอลกอฮอล์ของบริษัทไทยแอลกอฮอล์จำกัด ซึ่งตั้งเป้าหมายว่าจะเปิดกิจการปี ๒๕๒๐ มีกำลังผลิตแอลกอฮอล์ประมาณปีละ ๕๖,๐๐๐ ตัน (ประมาณ ๒๕%) ใช้กากน้ำตาลปีละ ๒๐๐,๐๐๐-๒๕๐,๐๐๐ ตัน โดยมีวัตถุประสงค์ผลิตแอลกอฮอล์เพื่อส่งออกเท่านั้น ก็ประสบปัญหาทางด้านภาษีสรรพสามิต จำต้องเลื่อนไปเปิดในปี ๒๕๒๑

สำหรับการใช้กากน้ำตาลผลิตสุรา ๔๐ ตีกรี ๑ เท (หรือขวดขนาด ๐.๖๒๕ ลิตร ๓๒ ขวด) ใช้กากน้ำตาล ๓๖.๕๙ กิโลกรัม แต่จะใช้พวกข้าวหักเพียง ๒๔.๖๑ กิโลกรัม แต่กากน้ำตาลราคาถูกกว่า ตามทฤษฎีผลิตแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ ๕๑ แต่ทางปฏิบัติผลิตได้เพียงร้อยละ ๔๕ เท่านั้น ผลพลอยได้จากการผลิตแอลกอฮอล์ก็ได้แก่สคาร์บอนไดออกไซด์ สำหรับใช้ในอุตสาหกรรมน้ำอัดลมหรือทำน้ำแข็งแห้งได้อีก ผลผลิตพลอยได้อื่น ๆ ได้แก่ กรีเซอริน กรดต่างๆ และแอลกอฮอล์ต่างๆ เช่น Sorbitol สำหรับใช้ในวงการแพทย์และอุตสาหกรรมต่าง ๆ

ในปัจจุบันนี้ ผงชูรสซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ขงหน้าขงตาอย่างหนึ่ง ก็ผลิตจากกากน้ำตาลเช่นของบริษัทอุตสาหกรรมไทยชูรสจำกัด ซึ่งมีกำลังผลิต ๒,๔๐๐ ตันต่อปี สำหรับบริษัทอื่นอาจใช้แป้งหรือทั้งกากน้ำตาลและแป้งเป็นวัตถุดิบ เช่น บริษัทไทยเฟอ์เมนเตชัน อินดัสตรีจำกัด แม้แต่ซีอิ้วและซีอิ้วปรุงรสต่างๆ ก็ผลิตได้จากกากน้ำตาล

จินดา จันทรอ่อน

คณาจารย์วารสารของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม